

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДО «ЦЕНТР ТЕСТУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З
ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ «МЕДИЦИНА» І «ФАРМАЦІЯ»
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

**XV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

*17–18 травня 2018 року
м. Тернопіль*

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2018

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 540 с.

Висновки. Психологічна ресурсність особистості студентів різних спеціальностей медичного університету має свою специфіку: студенти-педіатри впевнені в собі, переконані в тому, що боротьба дозволяє вплинути на будь-який результат, вони активно засвоюють знання з отриманого досвіду та активно їх використовують у майбутньому. Студентам лікувальної справи властиве позитивне відношення до інших, позитивна оцінка себе і свого життя, здатність дотримуватися своїх переконань, але при тривалій фіксації особистості на навчанні, чи на певних ситуаціях, спогадах, знижується позитивне відношення до інших, вони стають закритими та фрустрованими.

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БІОКВЕСТУ ЯК ФОРМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

М'ясоєдов В. В.¹, Садовниченко Ю. О.¹, Пастухова Н. Л.^{1,2}, Кулаченко Б. В.¹

Харківський національний медичний університет¹

ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України»²

Вступ. Формування ключових компетенцій як одне з головних завдань сучасної освіти не може бути реалізованим в межах однієї дисципліни без використання внутрішньо- та міжпредметних зв'язків. Однак реалізація цього завдання стає можливою лише за умови прийняття учне-/студентоцентричної освітньої парадигми суспільства знань та суспільства конвергенції науки й технологій [1, 4]. У процесі проектування освітнього простору та модернізації педагогічних технологій в контексті зазначеної парадигми враховуються цінності та соціально-психологічні особливості нового покоління студентів – покоління Z, яке має залучатись у процес інтерактивного навчання новими формами [3].

Тому мета даної роботи – аналіз можливостей застосування квесту як форми підвищення пізнавальної активності студентів та професійної майстерності викладачів у процесі вивчення медичної біології.

Основна частина. Навчальна дисципліна «Медична біологія» об'єднує три розділи, що відбивають ієрархічність організації органічного світу на молекулярно-біологічному, клітинному, організмовому та надорганізмовому рівнях. Однак завеликий об'єм навчального матеріалу та брак аудиторного часу на тлі неповної сформованості навичок самостійної роботи у значній кількості студентів ускладнюють формування цілісного сприйняття дисципліни та її інтеграцію з іншими дисциплінами природничого циклу. Тому до інноваційних форм роботи (методу кейсів, симуляційного навчання) на кафедрі медичної біології запроваджено й біоквести.

Квест на сучасному етапі розвитку педагогічної науки розглядається як інтерактивна технологія з чітко визначеним дидактичним завданням, ігровим задумом, обов'язково має керівника, чіткі правила та термін виконання [5].

На практичних заняттях з окремих тем, присвячених основам молекулярної та клітинної біології, медичної генетики та медичної паразитології, найбільш доцільно використовувати веб-квест у аудиторії, а по закінченню вивчення дисципліни – як підсумкову форму самостійної роботи студентів. Зокрема, веб-квест з основ медичної паразитології передбачав пошук найповніших формулювань ключових термінів розділу, а також відповідей на пи-

Література

1. Григоренко Е.Ю. Психологическое благополучие студентов и обозначающие его факторы / Е.Ю. Григоренко // Проблемы развития территории. – 2009. – № 2. – С.98–105.
2. Штепа О.С. Емпіричне вивчення психологічних ресурсів особистості / О.С.Штепа // Актуальні проблеми психології: Психологія особистості. – 2008. – С. 23-24.
3. Васильева Т.И. Динамика профессиональной самооценки будущего педагога-психолога: автореферат дис... канд. психол. наук / Т.И. Васильева – М., 2008. – 32 с.

танню щодо еволюції паразитизму на означених сайтах в Інтернеті з представленням результатів власної роботи студентам своєї групи та подальшим обговоренням [2]. Результати оцінювання знань студентів із зазначеної теми засвідчили, що у групах, де був реалізований цей підхід, сформованість ключових компетенцій в середньому виявилася вищою та більш стійкою, ніж у групах з традиційними формами навчання.

Задля проведення підсумкового квесту студентам першого курсу було запропоновано скласти сценарій біоквестів, які б включали елементи з усіх розділів дисципліни, встановлювали внутрішньо- та міжпредметні зв'язки та спираліся на конкретні клінічні випадки. На основі студентських та викладацьких розробок був створений інтегральний сценарій біоквесту «Тутанхамон», адаптований варіант якого використали й під час проведення MedBattle-2018 у Харківському національному медичному університеті.

Опитування студентів показало, що набагато цікавішою для них виявилася не стільки участь у заході, скільки розробка сценарію квесту, що підтверджують дослідження Кичерової М. М. та Єфімової Г. З. [3].

Цілком зрозуміло, що застосування технології квесту у поточній діяльності потребує значних зусиль від викладача, який має підготувати сценарій квесту або список вимог до нього, проаналізувати результати, створити для студентів умови одночасної співпраці та змагання, дотримувати вимог регламенту та ділової атмосфери, а також оцінити внесок кожного конкретного студента. Інтегруючи усі види педагогічної діяльності – навчально-виховну, науково-дослідну, методичну й організаційну, квест певною мірою сприяє підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Висновки. Отже, використання технології квесту у процесі навчання медичній біології є перспективною формою навчальної та позааудиторної роботи, яка забезпечує формування ключових навчальних компетенцій, сприяє саморозвитку й самовдосконаленню учасників освітньо-виховного процесу.

Література

1. Басалаева О. Г., Валялина А. С., Салебо А. В. Новая парадигма образования в условиях перехода от общества

знання к обществу конвергенции наук и технологий. Мир науки. 2015; 3. URL: <http://mir-nauki.com/PDF/12PDMN315.pdf> (дата звернення 12.04.2018).

2. Володичева Т. Б., Гетман Н. А. Гуманитарные педагогические технологии в проектировании инновационного образовательного процесса при изучении биологии в медицинском вузе. International Journal of Experimental Education. 2017; 7: 15–19.

3. Кичерова М. Н., Ефимова Г. З. Образовательные квесты как креативная педагогическая технология для студентов нового поколения. Мир науки. 2016; 4 (5). URL: <http://mir-nauki.com/PDF/28PDMN516.pdf> (дата звернення 12.04.2018).

4. Носкова Т. Н. Педагогика общества знаний: Монография. СПб: Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2015. 236 с.

5. Сокол И.Н. Классификация квестов. Молодой ученый. 2014; 6 (09): 138–140. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/6/89.pdf> (дата звернення 12.04.2018).

УДК 378.147.091.313

ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Нагорна Н. О., Васюк С. О., Нагорний В. В., Донченко А. О.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя

INNOVATIVE TRENDS OF DEVELOPMENT OF MODERN EDUCATION

Nagorna N.O., Vasyuk S.O., Nagorniy V. V., Donchenko A. O.

Zaporizhzhia State Medical University, Zaporizhzhia

Мета роботи – провести аналіз основних аспектів освітніх процесів, зумовлених суспільною потребою, поширенням новацій та змін освітнього середовища.

Основна частина. Для педагогів, які працюють в інноваційному режимі, велике значення має опанування передового педагогічного досвіду, особливо такого його виду, як новаторський. Провідним методом інноваційної діяльності педагога є педагогічний експеримент – метод, який передбачає вивчення ефективності нових форм і методів педагогічної діяльності.

Висновки. Використання інноваційних засобів навчання суттєво підвищує ефективність викладання, наочно демонструє переваги особистісно-орієнтованого навчання, дозволяє викладачу поставити акценти в методиці викладання предмета, підвищити інтерес студента до свого предмету. Інноваційна педагогічна діяльність є основою оновлення навчальних закладів, чинником розвитку освітніх систем.

Ключові слова: освітній процес, педагогічна інноватика, інклюзивна освіта, інтерактивне заняття, менеджмент освітніх інновацій.

The aim of the work – to analyze the main aspects of educational processes, driven by social needs, the dissemination of innovations and changes in the educational environment.

The main body. For educators who work in an innovative mode, the study of advanced pedagogical experience, especially its kind, as innovative, is of great importance. The leading method of the innovative activity of the teacher is a pedagogical experiment – a method that involves the study of the effectiveness of new forms and methods of pedagogical activity.

Conclusion. The use of innovative teaching aids significantly increases the effectiveness of teaching, clearly demonstrates the benefits of personality-oriented learning, allows the teacher to rearrange the emphasis in the teaching method of the subject, increase the student's interest in his subject. Innovative pedagogical activity is the basis for updating educational institutions, a factor in the development of educational systems.

Key words: educational process, pedagogical innovation, inclusive education, interactive lesson, management of educational innovations.

Вступ. Розвиток освіти у світовому соціальному просторі привів до появи нової галузі педагогічних знань – педагогічної інноватики (лат. innovatio – оновлення, зміна) – науки про створення, оцінювання і використання педагогічних новацій. В Україні розвиток педагогічної інноватики припадає на 80-90-і роки ХХ століття, не припиняється і сьогодні. Викликаний він суперечностями між суспільними потребами і реальним станом навчального процесу.

Мета роботи – провести аналіз основних аспектів освітніх процесів, зумовлених суспільною потребою, поширенням новацій та змін освітнього середовища.

Основна частина. Інновація – нововведення, зміна, оновлення, новий підхід, створення якісно нового, використання відомого в інших цілях. У постіндустріальному суспільстві чи не на перше місце виходить інноваційна діяльність у соціальній сфері, яка за своїм змістом зорієнтована на людину (освіта, медицина тощо).

Інновацію розглядають як процес і як результат. Інновація як процес означає часткову або масштабну зміну стану системи і відповідну діяльність людини. Інновація як результат має на увазі створене нове («новації»).

Розрізняють поняття новація та інновація. Новація – це нове, нова ідея, засіб, які втілені в практику.

Новизна – один із основних критеріїв оцінювання педагогічних досліджень, результат творчого пошуку, властивість і самоцінність нововведення.

Новизна завжди має конкретно-історичний характер. Те, що є новим сьогодні, завтра може стати нормою, а післязавтра – навіть гальмом розвитку.

У педагогіці розрізняють новизну:

- абсолютну;
- відносну (часткову, умовну, місцеву);
- суб'єктивну;
- псевдо новизну (коли нововведення не дають користь).

Інноваційні освітні процеси – зумовлені суспільною потребою комплексні процеси створення, впровадження, поширення новацій і зміни освітнього середовища.

Основу і зміст інноваційних процесів становить інноваційна діяльність – діяльність з оновлення педагогічного